

Prezydent
Miasta Białegostoku

EDU-III.1711.10.2023

Białystok, 01 stycznia 2024 r.

**Pani
Małgorzata Morawska
osoba prowadząca
Prywatną Szkołę Podstawową
„Akademia Językowa”
z Oddziałami Dwujęzycznymi
im. Ludwika Łazarza Zamenhofa
ul. Zwycięstwa 14/3
15-703 Białystok**

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie udzielonych upoważnień do kontroli nr ORN-I.077.323.2023 z 31 marca 2023 r., nr ORN-I.077.325.2023 z 31 marca 2023 r. oraz nr ORN-I.077.324.2023 z 31 marca 2023 r. pracownicy Departamentu Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku inspektor Milena Filipowicz, starszy inspektor Magdalena Sorko i podinspektor Małgorzata Trzeciak przeprowadziły kontrolę w Prywatnej Szkole Podstawowej „Akademia Językowa” z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Ludwika Łazarza Zamenhofa z siedzibą: ul. Zwycięstwa 14/3, 15-703 Białystok.

Kontrolę przeprowadzono w okresie od 14 września 2023 r. do 1 grudnia 2023 r. w zakresie ustalenia prawidłowości pobrania dotacji oświatowej, zgodności stanu faktycznego danych dotyczących liczby uczniów, stanowiącej podstawę naliczenia i przekazania dotacji oświatowej w 2022 r. oraz prawidłowości wykorzystania dotacji oświatowej w 2022 r. zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930 ze zm., aktualnie Dz. U. z 2023 r. poz. 1400 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w 2022 r. – dalej u.f.z.o.

Szczegółowe ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole podpisanym w dniu 14 grudnia 2023 r. przez Panią Małgorzatę Morawską osobą prowadzącą Prywatną Szkołę

Podstawową „Akademia Językowa” z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Ludwika Łazarza Zamenhofa, pełniącą jednocześnie funkcję dyrektora szkoły.

Niniejsze wystąpienie pokontrolne zawiera ocenę prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji oświatowej udzielonej w 2022 r. przez Prywatną Szkołę Podstawową „Akademia Językowa” z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Ludwika Łazarza Zamenhofa.

Ocena kontrolowanej działalności

W zakresie prawidłowości pobrania dotacji, kontrolą objęto dokumentację przebiegu nauczania, statut kontrolowanej jednostki, księgę uczniów, dokumentację ucznia, w tym m. in. umowy spisane z rodzicami, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz dzienniki zajęć.

W zakresie weryfikacji prawidłowości wykorzystania dotacji, szczegółową kontrolą objęto dowody źródłowe potwierdzające dokonanie wydatków pokrytych z dotacji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r., tj.: listy płac, deklaracje ZUS, PIT-4R, faktury oznaczone adnotacją o ich zapłacie ze środków dotacji, bankowe potwierdzenia dokonania płatności, a także roczne rozliczenia dotacji otrzymanej w 2022 r.

Wszyscy uczniowie, na których była udzielona dotacja w 2022 r. byli zapisani do szkoły na podstawie umów o świadczenie usług edukacyjnych zawartych odrębnie na rok szkolny 2021/2022 i 2022/2023, pomiędzy szkołą reprezentowaną przez dyrektora szkoły a rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka. Uczniowie zostali wpisani do księgi uczniów, a także do elektronicznego dziennika mobiDziennik, w którym odznaczana została ich obecność na zajęciach lekcyjnych. Uczniowie objęci kształceniem specjalnym posiadali orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego aktualne na czas wykazania w dotacji oświatowej. Niepełnosprawności uczniów wynikające z orzeczeń przypisane zostały przez szkołę do właściwych wag wykazywanych w systemie elektronicznym ODPN „Obsługa Dotowanych Podmiotów Niepublicznych”, tj. do wagi P6 i P8 - określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2022 (Dz. U. z 2021 poz. 2453). Na podstawie orzeczeń sporządzone zostały przez szkołę indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne (IPET). Zostały one przedłożone do wglądu kontrolującemu. Na potwierdzenie realizacji przez szkołę zaleceń wynikających z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego oraz sporządzonych na ich podstawie IPET-ów, kontrolującemu przedłożono wydruki elektronicznych dzienników zajęć specjalistycznych (logopedycznych, kompensacyjnych) prowadzonych w ramach modułu mobiDziennik. Szkoła

prowadziła dzienniki zajęć specjalistycznych odrębnie dla każdego ucznia posiadającego orzeczenie w danym roku szkolnym.

W trakcie kontroli ustalono, że szkoła w 2022 r. wykazywała do dotacji uczniów przybywających z zagranicy, korzystających z dodatkowej nauki języka polskiego. Uczniowie realizujący dodatkową naukę języka polskiego posiadali obywatelstwo polskie oraz obywatelstwo kanadyjskie, niemieckie, białoruskie i brytyjskie.

Zasady organizacji dodatkowej nauki języka polskiego uregulowane zostały w art. 165 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm., aktualnie Dz. U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.):

- osoby niebędące obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, mają prawo do dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego **nie dłużej niż przez okres 24 miesięcy**. Dodatkową naukę języka polskiego dla tych osób organizuje organ prowadzący szkołę (art. 165 ust. 7 ustawy Prawo oświatowe),
- uprawnienie, o którym mowa w ust. 7, przysługuje także osobom będącym obywatelami polskimi, podlegającym obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki; osoby te korzystają z uprawnienia, o którym mowa w ust. 7, **nie dłużej niż przez okres 24 miesięcy** (art. 165 ust. 9 ustawy Prawo oświatowe).

Na podstawie danych wprowadzonych do systemu ODPN o stanie uczniów, w tym uczniów korzystających z dodatkowej nauki języka polskiego przed 2022 r., kontrolujące ustaliły, że maksymalny okres dodatkowej nauki języka polskiego realizowany przez uczniów wykazanych do dotacji w 2022 r. nie przekroczył 24 miesięcy.

Zgodnie z § 17 ust. 2 rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1283 ze zm. - aktualnie Dz. U. z 2023 r. poz. 2301) dodatkowe zajęcia lekcyjne z języka polskiego są prowadzone indywidualnie lub w grupach w wymiarze pozwalającym na opanowanie języka polskiego w stopniu umożliwiającym udział w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, nie niższym niż **2 godziny lekcyjne tygodniowo**, zaś ust. 3 stanowi, że tygodniowy rozkład oraz wymiar godzin dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego ustala, w porozumieniu z organem

prowadzącym szkołę, dyrektorem szkoły, w której są organizowane te zajęcia. Na potwierdzenie realizacji przez szkołę dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego dyrektor szkoły przedłożyła wydruki dzienników lekcyjnych prowadzonych w systemie mobiDziennik. W roku szkolnym 2021/2022 prowadzono 2 dzienniki lekcyjne (2 grupy) oraz 2 dzienniki lekcyjne (2 grupy) w roku szkolnym 2022/2023. Kontrolujące ustaliły, że w dziennikach zajęć dodatkowych z języka polskiego w roku szkolnym 2021/2022 nie ujęto ucznia S. L. (klasa 6 A, poz. 207 w księdze ucznia) – zgłoszonego do dotacji jako uczeń realizujący bezpłatną, dodatkową naukę jęz. polskiego w styczniu i w lutym 2022 r.

Ze względu na brak potwierdzenia w dokumentacji przebiegu nauczania realizacji dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego przez ww. ucznia - zespół kontrolujący stwierdził, że szkoła pobrała **dotację w nadmiernej wysokości w łącznej kwocie 1 582,82 zł** (waga P50 - 791,41 zł x 2 mce).

Organ prowadzący szkołę w „ROCZNYM rozliczeniu z otrzymanych dotacji w roku 2022 rozdział klasyfikacji budżetowej 80101” wykazał, że kwota dotacji otrzymana i wykorzystana wyniosła 1 085 038,56 zł. Suma wydatków opłaconych z dotacji wykazana w rozliczeniu wyniosła 1 085 038,56 zł, tj. 100% otrzymanej dotacji, w tym 194 225,20 zł przeznaczono na opłaty za wynajem pomieszczeń szkoły oraz 890 813,36 zł przeznaczono na wynagrodzenia nauczycieli i pracowników administracyjnych szkoły. Natomiast w „ROCZNYM rozliczeniu z otrzymanych dotacji w roku 2022 rozdział klasyfikacji budżetowej 80150” (kształcenie specjalne) organ prowadzący szkołę wykazał, że kwota dotacji otrzymanej i wykorzystanej wyniosła 139 301,10 zł. Środki dotacji wydatkowane zostały wyłącznie na wynagrodzenia brutto nauczycieli prowadzących i współorganizujących kształcenie specjalne, tj. wydatki na podstawie w art. 35. ust. 5 pkt 2 u.f.z.o. W rozliczeniu dotacji organ prowadzący nie wykazał, że poniósł inne wydatki określone w art. 35 ust. 5 pkt 4 u.f.z.o. do wysokości wyrażonej wzorem matematycznym.

Wszystkie wydatki szkoły opłacane były przelewami bankowymi z rachunku szkoły, na który przekazywana była dotacja oświatowa.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości dotyczące rozliczenia z dotacji wynagrodzeń nauczycieli na podstawie listy płac nr 2022/12/001 za listopad - data wypłaty 08.12.2022 r. Wynagrodzenia brutto za listopad 2022 r. zostały rozliczone częściowo z dotacji w rozdziale 80101 (poz. 22 w rozliczeniu dotacji) oraz w rozdziale 80150 (poz. 12 w rozliczeniu dotacji).

Zgodnie z rozliczeniami:

Numer dowodu księgowego	Wydatek sfinansowany z dotacji			
	Data wydatku	Kwota dokumentu (w zł)	Kwota pokryta z dotacji (w zł) rozdział 80101	Kwota pokryta z dotacji (w zł) rozdział 80150
LP 2022/12/001 p.486	2022-12-10	102 674,78	91 162,99	2 506,78

W toku kontroli stwierdzono, że wynagrodzenia z listy płac nr 2022/12/001 zostały wypłacone pracownikom szkoły przelewami z rachunku bankowego szkoły w dniu 8 grudnia 2022 r. w łącznej kwocie 80 647,98 zł (wynagrodzenia netto). Do rozliczeń z dotacji przyjęto natomiast kwotę w łącznej wysokości 93 669,77 zł. Pozostała kwota **13 021,79 zł** dotyczyła pochodnych od wynagrodzeń oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych. Do listy płac przedłożono deklarację ZUS P DRA nr 01 12.2022 za miesiąc grudzień 2022 na wartość 41 880,61 zł oraz PIT 4-R na wartość 4 584,00 zł. Sprawdzono, że w 2022 roku nie dokonano płatności tych kwot z rachunku szkoły na konto ZUS i konto urzędu skarbowego. W piśmie z dnia 14 listopada 2023 r. Pani Małgorzata Morawska potwierdziła, że pochodne od wynagrodzeń zostały opłacone w dniu 20 stycznia 2023 r.

Należy zauważyć, że stosownie do art. 35 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych dotacja może być wykorzystana wyłącznie na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadań określonych w ust. 1, **poniesionych w roku budżetowym, na który dotacja została udzielona, niezależnie od tego, którego roku dotyczą zadania.** Zgodnie z tą konstrukcją prawną dotację należy rozliczać przy uwzględnieniu metody kasowej, a nie memoriałowej, tzn. wydatek będzie zakwalifikowany do rozliczenia dotacji, jeżeli został poniesiony w danym roku. Jak wynika z powoływanego przepisu w przypadku dotacji obowiązuje obligatoryjna zasada roczności jej wykorzystania. Cechą zatem dotacji oświatowej jest jej ograniczenie czasowe do okresu roku budżetowego, co wynika bezpośrednio z „roczności” budżetu (por. Wyrok WSA we Wrocławiu z 12.06.2019 r. sygn. akt III SA/Wr 643/18).

Wydatek w kwocie **13 021,79 zł** został poniesiony w roku 2023 i nie powinien zostać ujęty w rozliczeniu dotacji za rok 2022. **Powyższa kwota stanowi dotację niewykorzystaną do końca roku budżetowego** i stosownie do art. 251 ust. 1 ustawy o finansach publicznych powinna zostać zwrócona w terminie do 31 stycznia następnego roku, tj. do dnia 31 stycznia 2023 r. wraz z ustawowymi odsetkami.

Należy w tym miejscu wskazać inne nieprawidłowości związane ze sporządzeniem rocznego rozliczenia dotacji. Niejednokrotnie w rozliczeniu dotacji data wydatku

nie zgadzała się z faktyczną datą poniesienia wydatku, udokumentowaną wyciągami bankowymi. Ponadto do rozliczenia z dotacji organ prowadzący szkołę przyjął wynagrodzenia brutto, a więc wraz z pochodnymi po stronie pracownika. W rozliczeniach wskazano wyłącznie listy płac oraz daty wypłaty wynagrodzeń netto pracownikom. Nie ujęto natomiast innych dokumentów dotyczących pochodnych od wynagrodzeń oraz daty poniesienia tych wydatków. Nieprawidłowości wyżej wskazane nie skutkują zwrotem dotacji, ale wskazanie prawidłowej daty poniesienia wydatku pozwoliłoby na wstępną weryfikację rocznego rozliczenia dotacji, w zakresie nieprawidłowości dotyczących daty poniesienia wydatku, przez pracownika urzędu przyjmującego dokument. Wydatek szkoły pokryty ze środków dotacji oraz data jego poniesienia powinien wynikać z dokumentów źródłowych.

Stosownie do postanowień art. 251 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu tej jednostki w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, z zastrzeżeniem terminów wynikających z przepisów wydanych na podstawie art. 189 ust. 4, zaś art. 252 ust. 4 ww. ustawy wskazuje, że od kwot dotacji zwróconych po terminach określonych w ust. 1-3 nalicza się odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, począwszy od dnia następującego po upływie terminów zwrotu określonych w ust. 1-3.

Stosownie do postanowień art. 252 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości, podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia tych okoliczności, zaś art. 252 ust. 6 pkt 2 ustawy wskazuje, że odsetki od dotacji podlegających zwrotowi do budżetu jednostki samorządu terytorialnego nalicza się począwszy od dnia następującego po upływie terminów zwrotu określonych w ust. 1 i 2 w odniesieniu do dotacji pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

W związku z powyższym zalecam:

1. Mając na uwadze ustalenia niniejszej kontroli, na podstawie art. 251 ust. 1 oraz art. 252 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych dokonać zwrotu **w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia:**

- ✓ **dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 1 582,82 zł** (wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi zgodnie z art. 252 ust. 6 pkt 2 ustawy o finansach publicznych),
 - ✓ **dotacji niewykorzystanej do końca 2022 r. w kwocie 13 021,79 zł** (wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi zgodnie z art. 251 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, tj. począwszy od 1 lutego 2023 r. do dnia zapłaty).
2. W rozliczeniach dotacji ujmować wydatki poniesione w roku budżetowym, na który dotacja została udzielona.
 3. W rozliczeniach dotacji ujmować numery dowodów źródłowych wydatków oraz wskazywać daty ich zapłaty - na podstawie wyciągów bankowych.

Zwrotu dotacji wraz z odsetkami należy dokonać na rachunek dochodów Miasta Białystok prowadzony w banku PKO SA. **nr 05 1240 5211 1111 0010 3553 7778**, w tytule podając znak sprawy EDU-III.1711.10.2023. Kserokopię dowodu zapłaty należy przesłać do wiadomości Departamentu Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku. W przypadku niedokonania zwrotu ww. kwoty dotacji we wskazanym terminie zostanie wszczęte postępowanie administracyjne w tej sprawie.

Sprawozdanie z wykonania powyższych zaleceń pokontrolnych należy przedłożyć Prezydentowi Miasta Białegostoku **nie później niż w terminie 30 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

WZ. PREZYDENTA MIASTA
Rafal Rudnicki
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

Otrzymują:

1. Pani Małgorzata Morawska
ul. Zwycięstwa 14/3, 15-703 Białystok
2. a/a.

Sprawę prowadzi:

Departament Edukacji, Milena Filipowicz 85 869 63 34